

THÔNG BÁO

Kết luận của Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam tại cuộc họp về định hướng nhiệm vụ của Bộ Khoa học và Công nghệ giai đoạn 2021 - 2025

Ngày 13 tháng 3 năm 2021, tại trụ sở Bộ Khoa học và Công nghệ, Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam đã chủ trì cuộc họp về định hướng nhiệm vụ của Bộ Khoa học và Công nghệ giai đoạn 2021 - 2025. Tham dự cuộc họp có đồng chí Huỳnh Thành Đạt, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ, các đồng chí Thứ trưởng và cán bộ chủ chốt của Bộ Khoa học và Công nghệ; đồng chí Châu Văn Minh, Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam; đại diện lãnh đạo các Bộ, cơ quan: Giáo dục và Đào tạo, Tài chính, Thông tin và Truyền thông, Kế hoạch và Đầu tư, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam và Văn phòng Chính phủ.

Sau khi nghe lãnh đạo Bộ Khoa học và Công nghệ báo cáo về một số nhiệm vụ trọng tâm của ngành khoa học và công nghệ giai đoạn 2021 - 2025, ý kiến của đại diện các bộ, cơ quan tham dự cuộc họp, Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam có ý kiến kết luận như sau:

1. Những năm qua, khoa học và công nghệ có những bước phát triển rất đáng ghi nhận, góp phần quan trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn đã đóng góp vào xây dựng chủ trương, đường lối, chính sách, trực tiếp nhất là dự thảo văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng; thực hiện các chương trình, nhiệm vụ khoa học lớn như Đề án Nghiên cứu, biên soạn bộ Lịch sử Việt Nam (Quốc sử); xây dựng bộ Địa chí quốc gia Việt Nam (Quốc chí); phục vụ nghiên cứu các xu thế mới của thế giới như Cách mạng công nghiệp 4.0, xã hội 5.0...

Khoa học cơ bản đạt được nhiều thành tựu thể hiện qua các chỉ số xếp hạng, công bố nghiên cứu quốc tế. Đặc biệt, khoa học công nghệ ứng dụng thể hiện qua trình độ công nghệ có những bước tiến rõ nét như yếu tố năng suất các nhân tố tổng hợp (TFP) hay những sản phẩm (từ hàng tiêu dùng đến máy móc thiết bị hiện đại) do các doanh nghiệp Việt Nam tiếp nhận công nghệ của thế giới, có cải tiến hoặc có những công nghệ tự phát triển.

2. Để Việt Nam bứt phá, phát triển nhanh và bền vững, không có cách nào khác là phải có những đột phá mới để khoa học và công nghệ trở thành sức mạnh, động lực thực sự. Bộ Khoa học và Công nghệ phải chủ động đề xuất, phối hợp chặt chẽ với các bộ ngành để tiếp tục tháo gỡ những vướng mắc từ nhiều năm nay, trước mắt, tập trung một số định hướng, nhiệm vụ trọng tâm sau đây:

- Cần dựa trên nghiên cứu xu thế khoa học và công nghệ của thế giới, tìm ra những vấn đề mới để kiến nghị. Trong đó, chú trọng một số công nghệ ưu tiên cần tập trung phát triển để chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 như công nghệ về sức khỏe, trí thông minh nhân tạo, vật liệu mới, tích trữ năng lượng... Bộ Khoa học và Công nghệ kiến nghị chi tiết hơn, xác định rõ những công nghệ trọng điểm cần ưu tiên phát triển dựa trên thế mạnh, thực tiễn của Việt Nam.

- Xác định, quy hoạch lại hệ thống cơ sở nghiên cứu khoa học và công nghệ của Việt Nam trong thời kỳ mới, ngoài hai Viện Hàn lâm: Khoa học và Công nghệ Việt Nam và Khoa học xã hội Việt Nam, hai Đại học Quốc gia: Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh, các Viện nghiên cứu trực thuộc bộ, ngành..., cần đặc biệt lưu ý đến các trường đại học, các viện nghiên cứu thuộc doanh nghiệp. Từ đó, xác định nhiệm vụ đặt hàng nghiên cứu, nguồn lực Nhà nước sẽ tập trung đầu tư, mức độ đầu tư và cơ chế tài chính, chính sách hỗ trợ, khuyến khích, động viên doanh nghiệp tham gia phát triển khoa học và công nghệ, củng cố hệ thống các cơ sở nghiên cứu khoa học và công nghệ. Chủ động đề xuất sửa đổi, hoàn thiện quy định pháp luật về cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập, nhất là đối với các tổ chức khoa học và công nghệ công lập.

- Tập trung rà soát toàn bộ, hệ thống các chương trình, nhiệm vụ, đề tài nghiên cứu khoa học và công nghệ ở các cấp để khoa học và công nghệ thực sự trở thành động lực, thực sự trở thành sức mạnh. Bộ Khoa học và Công nghệ phải đi đầu, cùng với Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Tài chính tin học hoá toàn bộ hoạt động quản lý, điều hành hoạt động nghiên cứu khoa học. Trong đó, nắm chắc được tất cả nguồn lực khoa học và công nghệ (con người, tài chính, tài sản vật chất, tài sản vô hình về sở hữu trí tuệ) của cả đất nước ở tất cả các chuyên ngành.

- Đổi mới thực sự cơ chế, phương thức quản lý các chương trình, đề tài nghiên cứu khoa học. Xây dựng cơ chế Bộ Khoa học và Công nghệ chịu trách nhiệm về chất lượng nghiên cứu, để tháo gỡ vướng mắc quy trình, thủ tục liên quan đến các đề tài, nhiệm vụ khoa học và công nghệ sử dụng ngân sách Nhà nước theo hướng chấp nhận nguyên tắc rủi ro trong khoa học, tin các nhà khoa học thay vì quản lý theo hướng chống thất thoát. Công khai, minh bạch tất cả các nhiệm vụ, đề tài nghiên cứu để chính các nhà khoa học và cộng đồng giám sát (giám sát ngang hàng). Tiếp tục đổi mới cơ chế phân bổ, quản lý vốn ngân sách nhà nước dành cho khoa học và công nghệ theo tinh thần ứng dụng công nghệ thông tin quản lý thống nhất, liên thông, minh bạch, công khai tất cả yêu cầu, nhiệm vụ khoa học và công nghệ các cấp.

- Có cách tiếp cận mới, toàn diện về sản phẩm quốc gia do Bộ Khoa học và Công nghệ làm đầu mối, trong đó đặc biệt chú trọng tiêu chí là sản phẩm trí tuệ của Việt Nam, công nghệ của Việt Nam. Hình thành những đầu bài lớn, công nghệ lõi, dự án lớn về khoa học cơ bản, đặt hàng Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh và các đại học lớn để thực hiện các sản phẩm, công nghệ trọng điểm quốc gia.

- Phối hợp với Bộ Tài chính, xây dựng cơ chế hạch toán tài chính đối với doanh nghiệp đầu tư vào khoa học và công nghệ, có cơ chế đề các doanh nghiệp tăng cường lập quỹ phát triển khoa học và công nghệ, cũng như tháo gỡ các vướng mắc, hạn chế về tín dụng, nguồn vốn, thuế, đất đai, hỗ trợ tiếp cận thị trường... nhất là đối với doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo (start-up), để doanh nghiệp thực sự trở thành trung tâm của hệ thống đổi mới sáng tạo.

- Có chính sách, giải pháp để đại học thực sự trở thành các trung tâm nghiên cứu khoa học và công nghệ. Bộ Khoa học và Công nghệ là đầu mối định hướng nội dung hoạt động khoa học và công nghệ, quản lý điều hành các chương trình, đề tài nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ; phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo có cơ chế liên quan đến giảng viên tham gia hoạt động khoa học và công nghệ.

- Nâng cao vai trò các Sở Khoa học và Công nghệ tại địa phương, đưa được khoa học và công nghệ về đến địa phương, đẩy mạnh ứng dụng khoa học và công nghệ giải quyết các yêu cầu cụ thể tại địa phương. Tiếp tục đổi mới, xác định các ngành, lĩnh vực trọng điểm, có hướng dẫn cụ thể, nêu các yêu cầu, đề tài công khai đề đội ngũ khoa học cả nước được tiếp cận. Bộ Khoa học và Công nghệ cần có hướng dẫn rất cụ thể, theo đó Sở Khoa học và Công nghệ giúp tỉnh nêu yêu cầu, đầu bài, Bộ Khoa học và Công nghệ tập hợp thành các nhóm nhiệm vụ khoa học và công nghệ, công khai đề đội ngũ khoa học đều được tiếp cận, thực hiện.

3. Về một số kiến nghị cụ thể của Bộ Khoa học và Công nghệ liên quan tới việc sửa đổi Luật Khoa học và Công nghệ, kinh phí cho Quỹ Đổi mới công nghệ quốc gia, cơ chế tài chính đặc thù cho Cục Sở hữu trí tuệ, Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam – Hàn Quốc (VKIST),... đề nghị Bộ Khoa học và Công nghệ phối hợp với các Bộ, cơ quan liên quan hoàn thiện hồ sơ đề xuất cụ thể, báo cáo Thủ tướng Chính phủ theo quy định.

Văn phòng Chính phủ thông báo để các cơ quan liên quan biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ;
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các Bộ: KHCN, TC, KHĐT, GDĐT, TTTT;
- Viện Hàn lâm KHCN Việt Nam, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam;
- Đại học Quốc gia HN, Đại học Quốc gia TP. HCM;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trụ lý TTg, TGD Công TTĐT, các Vụ: KTTH, TCCV, TH, TKBT;
- Lưu: VT, KGVX (2)

**KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
PHÓ CHỦ NHIỆM**

Nguyễn Sỹ Hiệp